

Rõuge valla rahuloluküsitlusest

Maikuu esimesel poolel viisime läbi Rõuge valla elanike rahuloluküsitluse, mille vastustest saime väärtuslikku sisendit vallavalitsuse töö planeerimise ja arengukava koostamisse, aga ka aimu sellest, mida meie rahvas valla elust üldiselt arvab. Aitäh kõigile 169 vastajale, teie arvamus on meile oluline! Tulevikus sarnaseid küsitlusi tehes saame tulemusi tänavustega võrrelda ja hinnata.

Järgnevalt teen põgusa kokkuvõtte küsitluse tulemustest, vastuste põhjalikuma analüüsi piirkondade kaupade valla kodulehelt aadressilt www.rauge.ee/kysitus2022-tulemused.

Lühidalt statistilistest näitajatest: 169 vastaja hulgas oli 109 naist ja 53 meest, seitsme inimest jättis oma soo märkimata. Noorim vastaja oli 6- ja vanim 95-aastane, kõige enam vastajaid (72 inimest) oli vanuserühmas 51 ja vanemad. Kuidas vastajad piirkondade vahel ja tegevusalade kaupa

jaotusid, saate näha juuresolevatelt joonistelt.

Kuidas meie valla rahvas elu vallas hindab?

Läbivalt tõi väga suur osa vastajatest ühes või teises sõnastuses välja meie valla ilusa looduse ja hea elukeskkonna. Toome teieni veel märksõnu, mis vastustest korduvalt läbi käisid.

Rõuge (Rõugel/Haanja, Mõniste/Rõuge) piirkond

Mis on hästi? Keskuses on olemas kõik eluks hädavajalik: pood, apteek, lasteaed, kool, tankla, tasemel perearst, pakiautomaat, raamatukogu ja rahvamaja. Toimiv teede talihoolitus. Ilusad turismiobjektid, uuendused Ööbikuorus ja kergliiklusteed Rõuges. Soovitakse veel pikemaajalist kergliiklusteid. Toimiv rehvivahetus, pesu pesemise võimalus, hajaasustuse programm, tublid

ettevõtjad, kultuuriüritused, palju noori ja hakkajaid, sõbralikke inimesi.

Vajab parandamist: Rõuge kaupluse ja endise katlamaja hoonete fassaadid vajavad korrastamist, pood väike, hooldekodus pole lifti, harjutusväljakul ei tohiks paugutada nädalavahetusel, poe ees puudub ülekäigurada, kogukond pole kohati ühtne, poliitilised võimuvõitlused ja üksteisele „ärategemine“, vallavalitsuse ja allasutuste töötajate vahetumine – paljud pole piirkonna inimesed. Rohkem võiks olla ühistegemisi ja huviringe, vallamaja kurvil parkivad autod, kergliiklusteed pikemaks, metsaraied, Rõuge keskusesse rohkem prügikaste ja lilli, uus valgustus Ööbikuorus tekib valgusreostus (võiks põleda lühemalt valgustus) ja Haanja suusarajad valgustatud pikemalt kuni 22.00-ni, puudub aastaringselt avatud kohvik keskus, kohati tsentraalse vee- ja ühisveevärgi puudumine keskus. Liiklus Võru-Rõuge maanteel jalakäijale ja jalgratturile ohulik.

Misso (Missol/Haanja) piirkond

Mis on hästi? Koledaid hooneid on lammutatud, uus tänavavalgustus ja tervisekeskus, raamatukogu hea lugemisvaraga, korrastatud ujumiskoht, kodulähedane pood, arstiabi, vabatahtlik pääste.

Vajab parandamist: Misso lasteaia väliala piirdeaed vajab korrastamist, puudub apteegi teenus, endises kooli-

hoones veekahjustused, elu-kohtade puudus, kultuuriürituste kvaliteet on kesine ja huviringide vähesus, võrkpalliplats vajab korrastamist, vähe töökohti, Misso pargi heakord, puudub Rõuge valla turismialane infotahvel, hooldamata matka- ja puhkealad.

Haanja (Haanja/Rõuge) piirkond

Mis on hästi? Suusatamisvõimalused, raamatukogu, kool, pood, lasteaed, loodus, rahvamaja, privaatus, teede hooldus ja lumekoristus, tublid külaseltsid ja sotsiaaltöötajad, tugev ja kokkuhoidev kogukond (ühistegevused, rohevahetus, teenuste vahetus), murdekeele au sees hoidmine, sauna teenus.

Vajab parandamist: kergliiklustee võiks olla pikem ja võiks käia lapsevankriga, heakord (karjalaudad), metsaraied, eestvedajate vähesus, uued elanikud sooviksid enam infot huviringide vmt kohta, et saaks tutvavamaks kohalike elanikega soovitatavalt e-postile, mitte FB, talvel mootorsaaniaid sõidavad tihti üle eramaade, Ruusmäel pole kiiret interneti, noori vähe, tühje talusid palju aga omanikud ei müü, Haanja jalgpalli plats on konarlik ja pole jooni, ühistransport pole piisav, uus bussipeatuse asukoht pole sobiv.

Varstu (Varstul/Haanja, Varsul/Mõniste) piirkond

Mis on hästi? Kool, noortekekeskus, pood, pakiautomaat, kergliiklustee ja valgustus, seiklusrada, kultuuritöö, ilus ujumiskoht, staadion, külaseltsid.

Vajab parandamist: Varstu, Pähni ja Krabi kruusateed, vähe üritusi ja trenne, vähe töökohti, bussijaamas puudub info busside liikumise kohta, korteriühitud kohati kehvast olukorras, kogukonna koostööd võiks rohkem olla, teenuskeskus ja noortekekeskus vajavad renoveerimist, piirkondlikud erimeelsused.

Mõniste piirkond

Mis on hästi? Teenuskeskus, kool, lasteaed, rahvamaja, pood, sportimisvõimalused, muusikapesa, renoveeritud tänavavalgustus, päästeamet, ilus loodus.

Vajab parandamist: bussiliiklus, järve ääres vajalik niita, puuduv kergliiklustee, inimesi ja töökohti vähe, lagunevad majad mida ei müüda, apteek ja tankla kaugel, kehva kvaliteediga internet, passiivsed inimesed, kohati puudu kogukondlike eestvedajaid, kaupluse juures vähe parkimiskohti.

Viimasena küsisime, kui suure tõenäosusega soovitaks vastajad Rõuge valda elukohana oma tütartele kümne palli süsteemis. Aktiivseid soovitajaid ehk neid, kes panid siin hindeks 9 või 10, oli 56. 7–8 punkti andjaid oli 48 ja neid, kes vastasid 1–6 punktiga, oli 65. Kuigi meetodika ütleb, et tõeliste soovitatatena lähevad arvesse vaid 9 ja 10 punkti andjad, oli ka vähemate punktidega vastustes hulgaliselt positiivseid kommentaare.

Küsimuste vastustes on kohati näha emotsionaalsust ja väljendati oma rahulolematust või pettumust, samas olid ülekaalus põhjalikud selgitavad vastused.

Kokkuvõtte koostas
Rutt Riitsaar
arendusnõunik

KULTUURISÕBRAD, PANEME PEAD KOKKU!!!

Koostöö huvigruppide, seltsingute, MTÜde, eraisikute ja valla allasutuste vahel ootab kaasalöömist!

Mõtleme üheskoos, kuidas piirkondlikku kultuurielu rikastada ja paneme kokku uue aasta tähtsündmuste kava!

Piirkondlikud arutelud:

03.08 kell 17 kohvikus “Daisy juures”

(Mõniste-Varstu)

04.08 kell 17 Rõuge rahvamajas

08.08 kell 18 Suhka Turismitalus (Haanjamaa)

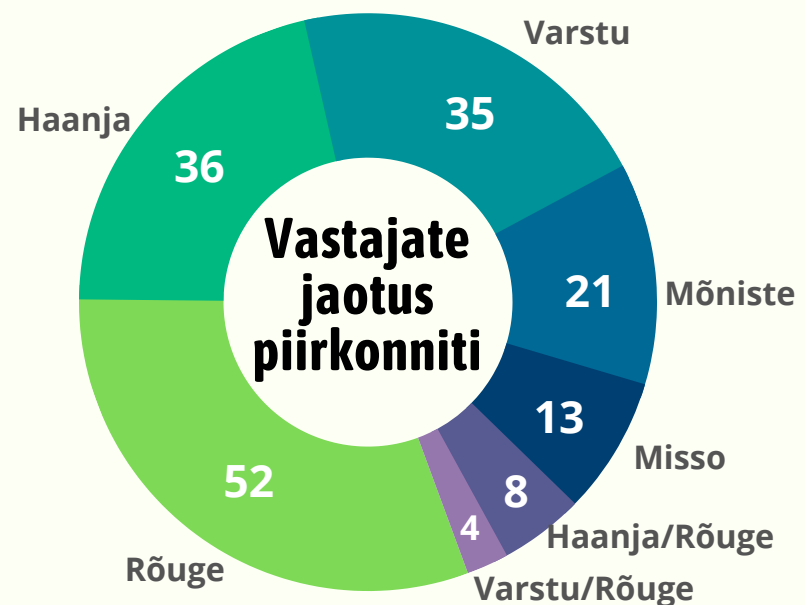
10.08 kell 18 Misso rahvamajas

Lisainfo kohalike kultuuriveduritelt.

Rõuge vallavolikogu 21. juuni 2022 istungi kokkuvõte

Volikogu:

1. Kinnitas Rõuge valla 2021. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande.
2. Kinnitas Rõuge Põhikooli arengukava 2022–2026.
3. Otsustas võõrandada Krabi kooli kinnistu avaliku kirjaliku enampakkumise korras alghinnaga 250 000 eurot.
4. Kinnitas neljaliikmelise Rõuge Vallavalitsuse koosseisu: vallavanem Britt Vähter ja valitsuse liikmed Tõnu Niilo, Jana Skippar ja Andri Alliksoo.
5. Toimus Rõuge valla põhimääruse muutmise esimene lugemine.

Rõuge vald RÕUGE VALLAVALITSUS OOTAB OMA MEESKONDA

PERSONALI- JA ANDMEKAITSESPETSIALISTI

asendamise ajaks

MISSO PIIRKONNA SOTSIAALHOOLDUSTÖÖTAJAT

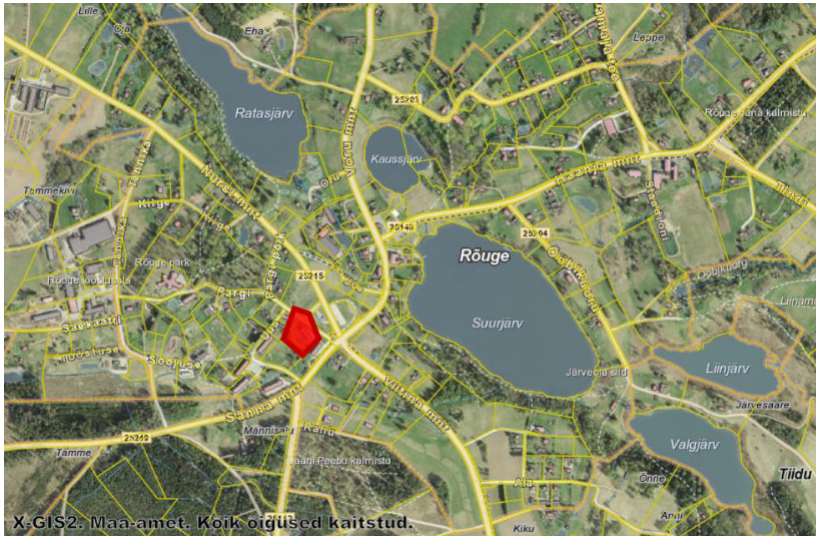

Mõlemad konkursid kestavad 3. augustini

Lisainfo: www.rauge.ee/konkursid

Kadri Vaglates, personali- ja andmekaitse spetsialist (tel 5385 1536)

Laadaplatsi kinnistu paiknemine Rõuge alevikus. Väljavõte Rõuge aleviku kaubanduskeskuse asukohavaliku eksperthinnangust.

Rõuge aleviku kaubandus- ja teeninduskeskuse ning tankla detailplaneeringu eskiisi avaliku väljapaneku teade

Rõuge Vallavalitsus annab teada, et korraldab Rõuge aleviku kaubandus- ja teeninduskeskuse ning tankla detailplaneeringu eskiisi avaliku väljapaneku 27.07.–25.08.2022 Rõuge valla veebilehel www.rauge.ee ja avaliku väljapaneku tulemuste avaliku arutelu 12.09.2022 kell 18.00 Rõuge rahvamajas (Rõuge alevik, Metsa 1).

Detailplaneering on algatatud Rõuge Vallavolikogu 18.05.2021 otsusega nr 1-3/42.

Planeeritav ala moodustub Rõuge vallas Rõuge alevikus Laadaplatsi (katastritunnus 69701:004:0194) ja Nursi mnt 1 (katastritunnus 69701:004:0188) maaüksustest ja nende lähialast. Kaubandus- ja teeninduskeskusele juurdepääsude kavandamiseks ja piirkonna terviklikuma ruumilahenduse saavutamiseks hõlmab planeeringuala lisaks eelnevatele ka piirnevaid transpordimaa maakasutuse sihtotstarbega maaüksuseid. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 1,7 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Laadaplatsi maaüksusele (katastritunnus 69701:004:0194) kaubandus- ja teeninduskeskuse hoone ning Nursi mnt 1 maaüksusele (katastritunnus 69701:004:0188) tankla teenindushoone kavandamiseks hoonestusala ja ehitusõiguse, hoonete toimimiseks vajalike ehitiste, sealhulgas tehnovõrkude ja

rajatiste ning avalikule teele juurdepääsude võimaliku asukoha määramine.

Detailplaneeringuga kavandatud tegevus ei kahjusta ümbritsevat keskkonda. Olulisimad muudatused detailplaneeringu elluviimisega võrreldes praeguse olukorraga oleks Laadaplatsi maaüksusele kaubandus- ja teenindushoone rajamine koos teenindavate teede ja platsidega ning maaüksuse maakasutuse muutmine senisest üldkasutatavast maast ärimaaks. Nursi mnt 1 olemasoleva automaattankla laiendamine teenindushoonega tanklaks. Detailplaneeringu elluviimine toob eeldatavasti positiivse mõju piirkonna majandusele ja sotsiaalsele keskkonnale.

Detailplaneeringut käsitletakse kui üldplaneeringut muutvat detailplaneeringut tulenevalt asjaolust, et Rõuge vallas puudub Rõuge piirkonna osas kehtiv üldplaneering.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu eskiisi kohta arvamust.

Eelnõu avaliku väljapaneku ajal on võimalik detailplaneeringuga tutvuda Rõuge Vallavalitsuses või Rõuge valla kodulehel www.rauge.ee. Lisainformatsiooni annab planeeringu- ja ehitusspetsialist Krislyn Prants (525 3907, planeering@rauge.ee).

Uks kaasavaks valla juhtimiseks on praakil, aga kuidas edasi?

Kadri Kangro

Rõuge valla elanik
Tallinna Ülikooli ühiskonna-
teaduste instituudi doktorant

Suve hakul kutsuti mind kaasa mõtlema, kuidas küsitlusega kogutud Rõuge elanike arvamused ja mõtted vormida sisendiks valla arengukavasse. Lugesin neid rikkalikke ja põnevaid vastuseid ning sellest kasvasid välja mõtted, mida jagan eesmärgiga näidata, kui vajalik ent keeruline on järjepidev arutelu, mis viib ühise arusaamiseni valla arengusuundadest.

Valla arengukava on kohaliku poliitika raamiv oluline dokument. Kaasaegne poliitikaloomine on avatud protsess ja lähtub eeldusest, et iga inimene on oma ekspert – ta kujundab nii enda kui läbi selle ka kogukonna ja piirkonna tulevikku. Ei ole olemas abstraktset „valda“, mis seisab eraldi seal asuvate inimeste igapäevaelust. Paberil ilus, aga ellu rakendada raske.

Inimeste arvamusi pole raske üles noppida. Keeruline on see, kuidas kujundada iga inimese soovideist, mis tihti on ka üksteist välistavad, ühine arusaadav ja omaks võetud eesmärkide kogum.

Millest kõneleb osalemisaktiivsus?

169 inimese vastustest enamus oli sisulised ja põhjalikud. Mida sel-lest saaks järeldada? Pakun mõned võimalikud hüpoteesid, mille paikapidavust tasub edasi uurida:

- Küsitluse formaat oli nii sisult kui vormilt arvamuse edastamiseks sobiv. Avatud vastused andsid võimaluse väljendada arvamust mitmekesiselt.

- Formaati löi hea võimaluse juhtida tähelepanu olmeliste probleemidele (heakord, elamumajandus, asutuste tegevus jms), mis ei ole otseselt küll seotud poliitika sisendiga, vaid on haldusküsimused. Kui osa vastustes välja toodud murekohtadest ei ole varasemalt jõudnud vallamaja lauale, viitab see

toimiva suhtluse puudusele elanike ja valla asutuste vahel.

- Tunne, et arvamused on tähtsus ja see mõjutab tulemust. See võib olla märk suurenevast kodaniku-teadlikkusest ja kogukondlikust aktiveerumisest... või hoopis mee-heitlik katse veel midagi muuta. Et head algust mitte lörri lasta, oleks vaja vastata järgmise sammuga dialoogi suunas, kust on näha, kuidas ja kuhu välja käidud mõtted edasi liiguvad, kuidas need suhestuvad omavahel ja ka seniste poliitikatega.

Inimestes on tahtmist kodukohta panustada, mida oskuslikult toetades on võimalik kogukondasid aktiveerida ja rakendada valla ühiste eesmärkide poole liikumisel.

Arvamuste paljus on avatud valitsemise väljakutse ja võimalus

Ühe suure teemana joonistus vastustest välja valla juhtimise suhteliselt halb kuvand elanike seas. Demokraatia elujõulisus ning kohandumine ühiskondlike muutustega on väljakutse kogu arenenud maailmas, seega on rahulolematust selles teemas ootuspärane. Lääne ühiskondades on käimas üleminek management-tüüpi juhtimiselt arutleva ja kaasava valitsemiseni. See on suur muutus, mille aluseks on ühiskondliku taju ja ootuse järkjärguline nihkumine „riik teeb minu eest kõik ära“ printsiibilt mõtteviisile, mis ütleb: „Osalen koos teistega mind puudutavate ostuste kujundamises ja elluviimises“.

Ühiskondlikud muutused ei juhtu üleöö ja üleminek tekitab segadust. Küsimus „Millist valda me tahame?“ vajab julgemat inimeste seas lahtimõtestamist, sest muidu kasvatavad erinevad ootused rahulolematust ja pettumust veelgi. Tuues siin pildile „vanade“ valdade liitmisest jäänud armid, mis kipuvad ikka veel valu tegema, on igati oluline pöörata jätkuvalt tähelepanu usalduse ja ühtehoidmise kasvatamisele nii ametkondades, kogukondades kui ka piirkondade vahel. Igal juhul on

praegustes avatud valitsemise suundumustes omavalitsusele vajalikud teadmised elanike kaasamisest ja kogukondade toimimisest ning oskused kogukondade arengut toetada.

Usalduslike suhete loomine inimese ja omavalitsuse vahel on pidev protsess ning siin on arvamusküsitlus pelgalt üks tööriist, mis ei tee ära kogu tööd. Keerulisi valikuid ja süvitsi minemist see ei võimalda. Küsitluste vastused avavad ukse edasisteks aruteludeks ning selle vajadust näita-vad ilmekalt ka seekordsed arvamused, mis kohati olid teineteist välistavad: niidetud park või looduslik mitmekesisus; rahulik koht ja vähe rahvast või rohkem noori ja aktiivseid tegevusi; inimesi külas liiga vähe või (uusi) inimesi juurde ei taha; x kool on väga hea või x kool on väga halb; looduskaitse või (loodus)ette-võtlus. Küsitlus on esimene samm inimeste arvamuste kogumiseks poliitika koostöös. Kui sellele ei järgne teisi samme (avaliku arutelu kohad ja erinevad meetodid osalemiseks), jääb protsess poolikuks ja vähetulemuslikuks.

Arvamuste mitmekesisus on demokraatia mootor ning seda tuleb igati soodustada. Mida suurem on väljakutsete ümber koondunud teadmiste mitmekesisus, seda suurem on tõenäosus jõuda selgemale ja uuendusi võimaldavale arusaamisele nii probleemist kui ka selle lahendusest. Erinevate arvamuste vahel tekib pingeline ruum, mis võib areneda kas konfliktiks ja hävinguks või loovaks ümberehitamiseks. Selleks, et erinevatest seisukohtadest saaks kujuneda konstruktiivne koostöö, tuleb luua sobivad institutsionaalsed tavad ja arutelupaigad. Omavalitsus saab olla osapoolte kokkutooja, aruteluks ruumi looja ja dialoogi suuna – see vajab aega ja oskuseid ning peab olema soositud. Koostöö ja dialoog on aktiivsed tegevused. Seega tasub rahaesindajatelt julgelt küsida, mis saab küsitluses kerkinud teemadest edasi ning kuidas Rõuge vallas kujunevad vastandlike arvamuste pinnalt lõplikud otsused ja valikud.

Koostöö ja dialoog on aktiivsed tegevused: esmaspäeval, 27. juunil käisid vallavalitsuse töötajad Luutsniku küllakeskuses kohtumas sealse rahvaga. Kohtumise idee sündis arengukava kaasamiskoosolekul, kus Luutsniku küla elanikud osalesid ning toid kaasa terve hulga just oma piirkonda puudutavaid küsimusi: karjäär, kohaliku mõisa saatuse, teede olukord ja muu seesugune. Kõik teemad ei vajagi lahendamist arengukava kaudu, vaid saavad selgemaks räägitud just otse ja avalt suheldes. Osalejate hulk – ligikaudu 30 kohalikku inimest – annab tunnistust, et vahetud kohtumised on oodatud ja vajalikud, selliselt saavad elanikud valla töötajatega paremini tuttavaks ning selginevad vastastikused ootused ja võimalused. Pärast koosolekut jätkus juttu veel õueski. Foto: Viivika Nagel

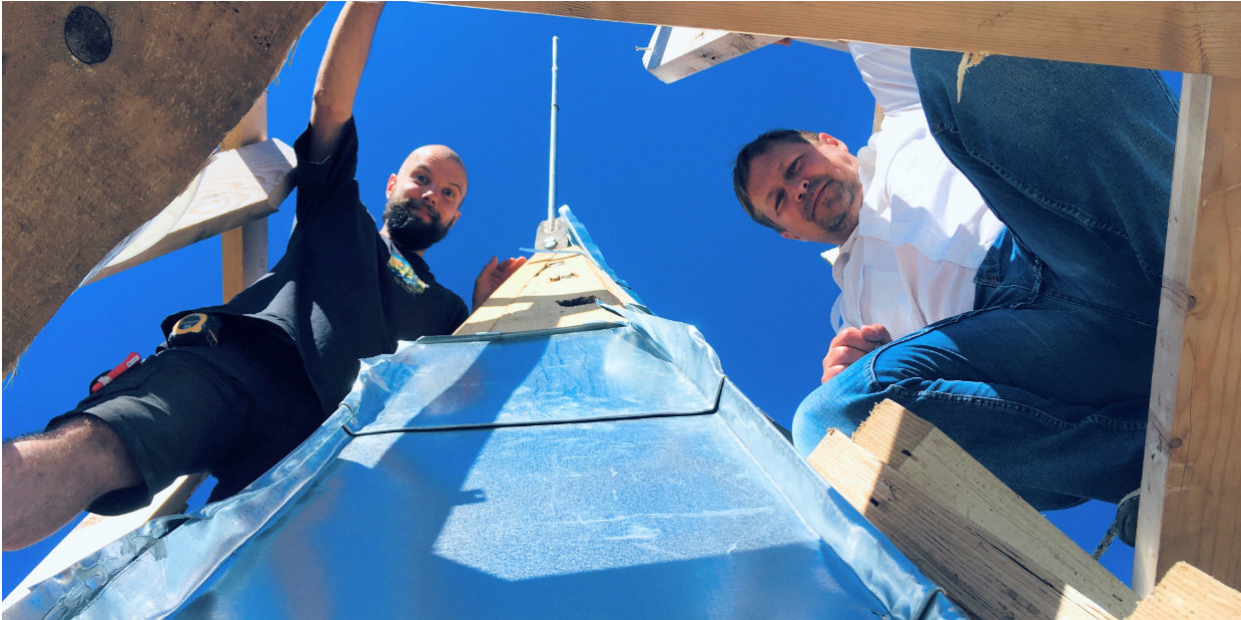
Raja oma kodu Rõuge alevikku – osale perede elamumaa konkursil!

Rõuge vallavalitsus kuulutab augusti keskel välja perede elamumaa konkursi – kahe Rõuge alevikus asuva elamumaa krundi hoonestusõiguse müügi. Konkursi abil antakse peredele võimalus soetada sümboolse hinnaga elamumaa krunt oma kodu rajamiseks. Eelistatud on pered, kus on kasvamas üks kuni mitu last. Konkursi eesmärk ja oodatav tulemus on Rõuge valla elamufondi ja rahvastiku väärtustamine läbi uute elamute rajamise ja peredele hea elukeskkonna loomise. Elamukrundile hoonestusõiguse saamiseks tuleb huvilistel Rõuge vallavalitsusele esitada konkursi perioodil (15. augustist 15. septembrini

2022) vastav taotlus. Konkursi võitjad peavad alustama elamu ehitustöödega hiljemalt kahe aasta jooksul ning ehitama elamu valmis ja saama kasutusloa hiljemalt viie aasta jooksul alates hoonestusõiguse kandumisest kinnistusraamatusse. Hoonestusõiguse saaja peab tasuma hoonestusõiguse aastatasu kuni elamule kasutusloa saamiseni ning seejärel on hoonestusõiguse saajal võimalik krunt osta hinnaga 0,5 €/m². Konkursile pannakse kahe Rõuge alevikus asuva elamumaa krundi – Rahu tn 1 ja Rahu tn 3 – hoonestusõiguse müük, konkurs on avatud 15. augustist 15. septembrini 2022. Taotlemiseks vajalikud dokumendid tuleb saata aadressile vald@rauge.ee

või postiaadressile Ööbikuoru 4, Rõuge alevik 66201, Võru maakond. Mõlemale maa-alele on kehtestatud detailplaneering, milles on toodud tingimused projekteerimiseks. Detailplaneeringuga saab tutvuda Rõuge valla kodulehel. Krundile on olemas juurdepääsutee, hoonestaja kohustusel jääb elektri võrgu ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine. Liitumispunktid on olemas kinnistu piiril. Hoonestusõiguse tingimused on kehtestatud Rõuge vallavolikogu otsusega nr 1-3/2 (26.01.2021). Rohkem infot valla kodulehel aadressil www.rauge.ee/perede-elamumaa.

OU Majakratt tegevjuht Mikk Mustmaa ja koguduse nõukogu liige Andres Kõiv enne tellingute mahavõtmist tippu külastamas. Fotod: Indrek Hunt.

Rõuge kirik ootab kukke ja muna

Kui juuli keskel tellingutes Rõuge kirikule lihtsalt peale vaadata, siis on raske aru saada, kui suur hulk tööd torni heaks ära tehtud on. Tellingud on olnud torni ümber üle kahe ja poole kuu ning töödega ametis korraga kuni viieliikmeline rahvusvaheline brigaad.

Täna seda artiklit lugedes on kirik tellingutest juba vaba ning Muinsuskaitseametilt saadud projektiraha töö teostajale üle läinud. Parandatud on tornikiivri alune puitkonstruktsioon, selle peale saanud uus tsinkplekk ning torni seintele krohviparandused ja peale kaks kihti lubjavärvi. Arvatavalt on selleks ajaks ka ülejäänud kirikufassaad saanud krohviparandused ja uue värvikihi, kuid see rahastus tuleneb juba koguduse kassast ja headelt

annetajatelt. Sest algne plaan tegeleda ainult torniga arenes edasi suuremaks projektiks teha kogu kirikuhoone väljast kauniks. 14. juuli seisuga oli kulutusi ülejäänud fassaadi remondiks tehtud kokku 13 297 euro eest, sellest 5048 eurot annetusi.

Renoveeritud kirikutorn ootab juba kukke ja tornimuna valmimist ning praegu vajavad lõpetamist ülejäänud kirikuhoone fassaaditööd – mõlemad on ainult mõne nädala küsimus. Nagu eelmises artiklis mainisin, ei ole võimalik vana tornikukke ja tornimuna enam kasutada ning uute tegemine on meistritel juba käsil. Kõige selle valmimiseks kulub kokku 11 800 eurot. Just nendele kulutustele, mis panevad punkti Rõuge pühakojas

välisilme parandamisele, otsib kogudus kogukonnalt toetust.

Toeta oma annetusega, et Rõuge kirik, üks Võrumaa silmapaistvam maamärk, saaks kauniks! Annetada saab annetuskastidesse Rõuge Coopis ja perearstikeskuses või tuues annetuse koguduse kantseleisse, aga ka otse arveldusarvele SEB pangas EE501010402007421005 (märksõna KUKK). Enam kui 200 euro annetajad lisatakse dokumendile, mis pannakse tulevatele põlvedele tornimuna sisse ajakapslisse.

Aitäh igale annetajale!

Hoiame Rõuge kogudust oma eestpalvetes!

Indrek Hunt
juhatuse liige

Plekksepp Kristo kirikutorni viimaseid ruutmeetreid katmas.

Käib kiriku külgfassaadi puhastamine survepesuriga.

SAAME TUTTAVAKS!

Viimastel kuudel oleme vallavalitsuse meeskonnas rõõmustanud uute spetsialistide üle. Lasime neil pisut sisse elada ja nüüd tutvustame kahte neist ka teile!

Finantsosakonna juhataja Jana Skippar

asus Rõuge valla finantsosakonna juhina tööle mai lõpus.

Kus töötasid enne meie juurde tulemist?
Olin ettevõtte juhataja, sealhulgas olen 15 aastat töötanud (pea)raamatupidajana.

Milliste kolme sõna või väljendiga iseloomustad oma senist muljet meie vallas töötamisest?
Infoküllane, laiahaardeline, sõbralikud inimesed.

Mida pead oma ametikohal suurimaks vastutuseks ja mida suurimaks väljakutseks?
Suurim vastutus ja väljakutse on eelarvepoliitika jätkusuutlikkus lähtudes tuludest, tegevuskuludest, laenuvõimekusest ja investeeringute vajadusest.

Millised teemad või valdkonnad selles ametis sul silma enim särada panevad?
Pidev areng ja inimressursi sihipärane kasutus.

Jana Skippar.

Kas senine kogemus meie juures töötamisest vastab sinu ootustele?
Jah. Minu töökaaslased on väga sõbralikud, positiivsed ja abivalmid.

Mõniste piirkonna sotsiaaltöö spetsialist Kätlin Kann

on meie juures töötanud kuu aega.

Kus töötasid enne meie juurde tulemist?
Imelises Väike Werrone koolis Võrus.

Milliste kolme sõna või väljendiga iseloomustad oma senist muljet meie vallas töötamisest?
Väga mõnus meeskond; kiiremini, kõrgemale, kaugemale kippuv Kätlin; põnevust pakkuvad persoonid.

Mida pead oma ametikohal suurimaks vastutuseks ja mida suurimaks väljakutseks?
Suurim väljakutse on õppida selgeks Mõniste piirkond ja siinised inimesed. Neid aadresse pole kuskil internetis kirjas ja ometi on seal mõni armas juubilar, kes ootab kallistust või uue inimese tulekuga kaasnevat elevust. Suurim vastutus on leidagi üles kõik need toredad inimesed ning olla neile abiks ja vahelülis asjaajamisel vms.

Millised teemad või valdkonnad selles ametis sul silma enim särada panevad?
Mõne hää nipi või tarkusetera jagamine, mis inimestel elu lihtsamaks/paremaks teeb.

Kätlin Kann.

Kas senine kogemus meie juures töötamisest vastab sinu ootustele?
Mind on ülihästi vastu võetud ja ma olen selle eest ääretult tänulik! Kollektiiv on väga mõistev ja toetav. Suurim üllatus ongi see, et ka nii suures meeskonnas saab olla kokkuhoidev ja hooliv. Ma näen, et hoolitakse ka nendest inimestest, kelle heaks see meeskond töötab. Olen uhke, et saan olla selle meeskonna liige!

Aeg hakata mõtlema kaasava eelarve ettepanekutele!

Möödunud aastal valmis Varstu kooli juures madalseikluspark ja Rõuge kooli juurde sai kauaoodatud mänguväljak. Sel aastal saavad korda Vana-Roosa kalmistu väravad ning Viitina parki rajatakse madalseiklusrada. Algatus kõigi nende asjade tegemiseks on tulnud meie valla kogukondadelt ja ideed on saanud teoks tänu sellele, et ka teised inimesed on neid oluliseks pidanud ja kaasava eelarve hääletuse kaudu oma poolehoidu väljendanud. Vallavalitsus panustab iga võiduidea elluviimisele 15 000 eurot ja hoolitseb, et need aasta jooksul tehtud saaks.

Millised kaks algatust saavad teoks tuleval aastal?

Peagi kuulutame taas välja kaasava eelarve ideede kogumise, nii et praegu on just õige aeg kogukondades pead kokku panna ja sel teemal mõtteid mõlgutama hakata.

Ideede esitamisele järgneb aeg nende tutvustamiseks avalikkusele ning siis rahvahääletus. Kaks enim hääli saanud objekti viib vallavalitsus ellu 2023. aasta jooksul.

Rõuge valla 2023. aasta kaasava eelarve täpsema ajakava kuulutame peagi välja valla kodulehel ja muudes kanalites, jälgige jooksvat infot!

RÕUGE RAHVAMAJA

Suvine mälumängusari

kaks viimast kohtumist

8. augustil
22. augustil
kell 19.00

Leia meid Facebookist:
Rõuge rahvamaja mälumäng

OTSIME NOORSOOTÖÖTAJAJAID HAANJASSE JA MÕNISTESSE!

KANDIDEERIMINE 15. AUGUSTINI

LISAINFO: JAANIKA ORAV
5340 3309
NOORSOOTÖÖJUHTAJA@RAUGE.EE

Lõuna-Eesti maalilises külas järve kaldal asuv Misso Kool otsib enda kollektiivi rõõmsameelset ja hoolivat lasteaiaõpetajat (1.0), kes :

- naudib väikelaste õpetamist ja juhendamist
- armastab oma tööd
- väärtustab meeskonnatööd ja enesearengut.

Kandideerimiseks saata motiveeritud avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad aadressile director@haanja.edu.ee hiljemalt 01.08.22

Tööleasumise aeg august 2022.

Raamatukogude aastal tõstame igal kuul esile ühe meie valla kaheteistkümnest raamatukogust. Raamatukogudele kohaselt teeme seda tähestikulises järjekorras, seega on juulikuu Nursi raamatukogu päralt.

Kolm küsimust raamatukoguhoidjale

Miks sulle meeldib raamatukogus töötada?

Raamatukogus on vaikne ja rahulik, samas ei ole see vaikus häiriv, vaid mõtteid ja lehekabinat täis. Raamatukogu töö hoiab vaimu erksa – oled pidevalt erineva informatsiooni keskel.

Miks peaksid inimesed Nursi raamatukokku tulema?

Piirkonnas on ainult külakeskus, kus asub lasteaiarühm, raamatukogu ja noortetuba. Teisi asutusi siin ei ole ja külalanel polegi mujale minna kui tulla raamatukokku. Siit saab laenutada raamatuid, ajakirju ja ajalehti. Kui pole soovi ajakirjandust

koju laenutada, siis saab ka kohapeal lugeda.

Mida ootad raamatukogude aastalt?

Raamatukoguaastalt ootan mõistvat suhtumist raamatukogudesse. Et lugejatel tekiks raamatukogu ja lugemise vastu suurem huvi. Palju sõltub inimeste maailmavaatest ja suhtumisest raamatukogusse. Raamatute ja ajakirjanduse hinnad tõusevad järk-järgult, koju ei jõuta enam raamatuid osta. Raamatukogu külastamine ongi hea võimalus saada tasuta lugemiselamusi raamatukogus olevatest raamatutest ja ajakirjandusest.

Uudiseid Sänna raamatukogust – tulge filmiõhtutele!

Sänna kultuurimõisas on sel suvel taas elustatud väärtfilmide traditsioon, mõisa suur saal on muudetud diivanide täis kinosalongiks. Filmipäevadel on avatud põnev kohvik, iga kord veidi erineva toiduvalikuga, nii et filme saab vaadata toiduelamuste saatel diivanil-tugitoolil mõneldes.

Sänna raamatukogus on asunud toimetama Epp Petrone ja Marit Heinsoo.

Kümnest kinoõhtust koosnevast sarjast on ees veel täpselt pool, olete oodatud!

Pühapäeval, 7. augustil

Vaatame mängufilmi "Vee peal", seejärel vestleme samanimelise romaani autori Olavi Ruitlasega. Avatud on Leiutajate Külakooli pitsakohvik (alates kella 18st). Film algab kell 20, pilett 5 eurot.

Reedel, 12. augustil

Eestist Soome tööle käijatest kõnelev dokumentaalfilm "Kaks tundi õnneni", seejärel vestlus filmi režissööri Moonika Siimetsaga. Kohvikus on seekord soome-pärane söök, avame selle kell 18. Film algab kell 20, pilett 5 eurot.

Pühapäeval, 14. augustil

Uurime unenägude ja loomingu algeid. Soojendusfilmid on Leiutajate Külakooli filmiringilt: Frida Noore "Ülestõus" ja Teodor Noore "Kuebiko". Seejärel linastub dokumentaalfilm "Ayahuasca arheoloogia", mis räägib kuulsast esoteerilisest narkootikumist, Peruu päritolu ayahuascast ja selle buumist üle maailma. Edasi vestleme filmi režissööri Terje Toomistuga.

Kohvik on seekord Peru-u-hõnguline, avame selle kell 18.

Film algab kell 20, pilett 5 eurot.

Laupäeval, 20. augustil

Tähistame taasiseseisvumispäeva mängufilmi "Tõde ja õigus" seansiga, seejärel vestleme kriisikoolituse korraldaja Priit-Kalev Partsiga: mida on meil Tammsaare-aegeest talupojatekusest õppida? Õo lõppeb eestikeelsete laulude ühislaulmisega.

Kohvik on pidulik ja eestimaalne, avatud alates kella 18st.

Film algab kell 20, pilett 5 eurot.

Laupäeval, 27. augustil

Dokumentaalfilm "Vaino Vahingu päevaraamat", seejärel vestlus Vaino Vahingu kunagise abikaasa, kirjanik Maimu Bergiga. Kohvik avab end kell 18. Film algab kell 20, pilett 5 eurot. Sänna raamatukogu on kinosalongi päevadel avatud kell 12–20, teistel päevadel kell 10–17. Raamatukoguga saab ühendust e-posti aadressil sanna.raamatukogu@gmail.com.

101 aasta vanune Nursi raamatukogu

See oli 1917/1918 õppeaastal, kui Vastse-Nursi Algkooli õpetaja oli Robert Leimann. Õpetaja Leimanni ajal sai loodud NURSI RAHVARAAMATUKOGU SELTS, mis töötas kuni sõjaväe sissetulekuni.

Uuesti asutati Nursi Rahvaraamatukogu Selts 24. märtsil 1921. aastal Vana-Nursi härrastemajas. Seal asus ka Nursi Algkool. Kuni 1955. aastani on töötanud raamatukogus mitmed inimesed, 1955. aastast asus tööle Hilja Rannamets.

Mina asusin tööle 1988. aasta alguses. Kuni 1991. aastani kuulusid raamatukogud Võru Kultuuriosakonna alla, pärast seda läksid need valdade alluvusse. Uue sajandi

alguses, 2001. aastal, tuli raamatukokku ka postipunkt. Tegutsesime siis veel Nursi vana vallamaja hoones Võru-Valga maantee ääres ristmikul. Postipunkti tulekuga samal aastal augustis kolis raamatukogu koolimajja, sellega kaasnes ka kooliraamatukogu töö lisandumine.

Nursis tegutses postipunkt suleti 2007. aasta sügiseni. Peale raamatukogutöö olen alates 2020. aastast ka Nursi külakeskuse perenaine. Külakeskuses saab pesu pesta ja dušši kasutada, niin tegutsb kohalik noortetuba ja üks Rõuge lasteaiarühm, nii et maja on elu täis. Koos käivad ka eakad, raamatukogu juhina lõon ise kaasa eakate klubi

„Kannarbik“ toimetustes. Sellel aastal, raamatukoguaastal, sai klubi selgeks õpitud kaks lühinäidendi, mille esmaettekannet oli kevadel Rogosi mõisa laadal. Esinemistel on käidud Nursis, Viitinas ja isegi Tartus, kus esinesime suveakadeemias osalenud raamatukogu töötajatele. Esinemisi terendab veel ees.

Igal kuul ootavad külastajaid Nursi raamatukogus uuendatud raamatuväljapanekud. Sel aastal saab näiteks pikemalt vaadata „Nursi Raamatukogu 101“ – näitust raamatukogu ajaloost.

Sirje Saarniit

Nursi raamatukogu juhataja

Viimasel aastal on Nursi raamatukogust enim laenutatud järgmisi raamatuid:

Leelo Kassikäpp "Kui vanad naised armuvad"

Eha Veem "Leskede klubi" (6 raamatut)

Ira Lember "Teine viiul"

Urve Tinnur "Leonora"

Delia Owens "Kus laulavad langustid"

"Laste Rõõm"

14. AUGUSTIL

KELL 11.00

Kapituulutus
Anna kapinurgas
konutavatele riiete,
jalanõudele, raamatutele
ja muule uus elu!

Osalemissoovist
anna teada
5141384

**AVATUD
KOHVIK!**

Vana-Võromaa
käsitöönäitus

**Meistre kässiga luudu
Meistri kätega loodud**

**2. august -
9. september**

**Võru
Linnagaleriis
Liiva 13, Võru
E-L 15.00 - 19.00**

**AVAMINE
2. augustil kell 17**

Korraldajad:

Näitus on osa Võru linnavalitsuse algatatud koostööprojektist ER58 „BestNest“, mille eesmärgiks on noorte ettevõtluskuse ja loomevaldkonna väliseetevõime tugevdamine Võru linnas ja maakonnas. Projekti kaasrahastab Euroopa Liit Euroopa naabrusinstrumenti raames.

Külaskust tasuta

Toetajad:

**31. JUULIL 2022 KELL 15.00
MISSO VABAÕHULAVAL**

**Krabi Külateater esitleb:
POODI MAN POLITIKAST**

Osades:

Manda-Annika
Liisu-Marje
Elli-Küllil
Müüja-Daisy
Juss-Lauri

**Tekst - Marje
Heli - Pets**

Vihmase ilma korral
toimub etendus rahvamajas

Pilet 7 €

Mõisamängud

Kammermuusikute suvefestival
unustatud mõisates 2022

Simon Svoboda tšello
Austraalia/Soome
Tähe-Lee Liiv klaver

Kavas: Bach,
Schubert jt.

Arpeggione

Sissepääs
unustatud mõisate
külastusmängu
piletiga
pered: 8,-
täiskasvanud 5,-
õpilased ja
pensionärid 2,-

15. juuli kell 18
Loona mõis,
Saaremaa

30. juuli kell 14
Tõstamaa mõis,
Pärnumaa

31. juuli kell 13
Rogosi mõis,
Võrumaa

31. juuli kell 17
Puurmani mõis,
Jõgevamaa

www.moisakoolid.ee www.kammermuusikud.ee

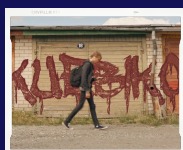
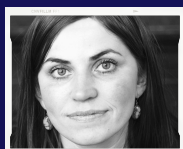
Kinosalong-kohvik
Sänna Kultuurimõisas

Kohvik avatakse kell 18, filmi algus kell 20

P 07.08.2022
"Vee peal"

R 12.08.2022
"2 tundi õnneni"

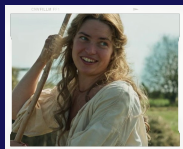

P 14.08.2022
"Ülestõus"

"Kuebiko"
"Ayahuasca arheoloogia"

L 20.08.2022
"Tõde ja õigus"

L 27.08.2022
"Vaino Vahingu päevaraamat"

Lisainfo Facebookis

Haanimaa festivali korraldustiim ja bänd Fylgja. Foto: Hanno Utsal

Esimene Haanimaa festival sai ajalooks

24.–25. juunil toimus Haanjas Vaskna järve ääres Haanimaa Festival. Festivali eesmärgiks oli ühendada Haanimaa kogukonda ja tutvustada meie kultuuri ka teistele ja nii toimus kahe päeva peale kokku hulgaliselt toremaid üritusi.

Festival algas meile traditsiooniks saanud käsitsi heinaniitmisevõistlusega Plaani külas, mida korraldas kohalik külarahvas. Edasi liiguti Vaskna pessa, kus avati pidulikult festival, meisterdati festivali käepaelu ja raiuti palgist välja puuslik, Haanimaa ebajumal. Öhtupoole toimus veel kuuhnlaulmine ja Haanimaa Festivali Maitseelamus 2022. Öhtule pani mõttelise punkti Valdur Mikita, kes pidas huvita ja ka veidi müstilise Ööülikooli loengu. Tegelikult sellega päev veel ei lõppenud: süüdati lõke ja võeti välja kitarriid, saunaahjus praksus tuli ja mõnus järvevesi pakkus festivalilistele jahutust.

Järgmine hommik algas festivalil juba enne päikesetõusu, et tervitada päikest ja teha üks suplus koos järvenäkkidega. Festivali alal oli tudula, kus iga soovija sai oma telgi üles

panna, et mitte maha magada hili-seid haldjalaule ja hommikust päikesetervitust. Teised uneloomad ärkasid alles siis, kui saabus Ulgumaa toitulust imeliselt lõhnava riisihelbepudruga. Kõhud täis ja meel hea, mindi matkama Vaskna talu pojengi-aeda, et imetleda Haanimaa naise poolt loodud aia õiteilu. Muidugi ei jäänud ka mehed sellel päeval lõbus-tustest ilma, Kavadi järvel toimus nii siin kui kaugemal tuntud kuurita-sapüük, mille eestvedajaks oli Uue-Saaluse külarahvas. Vaskna pessa tagasi jõudes võttis Haanja Tantsu Mängu Laulu Selts pillid välja, et nii noored kui vanad saaksid jalga keerutada. Nii meeleolukalt veeres ka meie teine päev õhtusse. Enne veel kui öhtu eriti meeleolukaks läks, toimus festivali „lõpetamine“, et üle anda Haanimaa Festivali Maitseelamuse auhind, mis läks sellel aastal Ursula Mänglile, ja loositi välja ka Vaskna Talu pojengiaialoos, kus võitja sai koju viia ehtsa pojengi. Pärast seda astusid lavale folkrock bändi Fylgja tüdrukud, kes kütsid õhu veel kuumemaks kui see päeval oli. Öhtu lõpuks pandi festivalile

korralik punkt puusliku süütamisega, et kõik meie festivali head mõtted ja soovid saaksid lennata sädemetena taevasse ja tulevikus täide minna. Kuigi programmi sai läbi, ei lahkunud inimesed festivalilt veel niipea. Viimased lahkusid lõkke äärest alles varavalges, mõni tuli selleks ajaks veel lausa tagasi.

Festivali peakorraldajaks oli Miia Heleene Utsal, kes kirjutas projekti Euroopa Solidaarsuskorpusesse. Festivali kujunduse jaoks taotles Mariann Toots rahastust Erasmus+ kaudu, et siis koos Helena Utsali ja Kerttu Möldriga seda teostada. Festivali telgi soetamist rahastas Rõuge vald. Muidugi poleks selline tore üritus aset leidnud, kui poleks olnud Haanimiihi Nõvvokoda ja kogukonnaliikmeid, kes ideedega kaasa tulid ja aitasid festivali korraldada.

Üheksa korda mõõda, üks kord lõika

Sõdadega on nii, nagu on. Paraku on sõjad inimkonna ajaloos üks vääramatu osa. Enamasti on põhjuseks vallutused, aga tuleb ennast ka kaitsta või vabaks võidelda.

Vabadussõda on eesmärk omaette. Üle saja aasta tagasi tekkis Vabadussõja tulemusena Eesti Vabariik. Sõda nõuab ränka hinda – kaotatud kallid inimesed, lõhutud saatused ja hävitatud kodud.

Ka Võrumaa Mõniste piirkond kaotas Vabadussõjas inimesi, kelle nimed jäädvustati kivitahvlile, mis paigaldati vallamaja seinale.

Vaevalt inimpõlve kestis rahuaeg, kui meie elusaatust hakkasid korraldama võõrad okupandid. Kõik, mis meile püha, oli nendele võõras. Nii tuli ka meie kangelaste nimedega plaati peitu viia.

Taasiseseisvuse saabudes oli plaadi hoidja manalasse jõudnud. Täname neid inimesi, kes suutsid plaadi vanade fotode ja ajalehtede järgi ennistada!

Kuna vana hoone on kaotamas oma taastamisväärtust, hakati otsima plaadile sobivat kohta. Mõtted liikusid ligemale kuus aastat ja kõigil mõnistelastel oli võimalus avaldada oma arvamust.

Viimane ettepanek oli Vabadussõjas hukkunute nimedega mälestusplaat paigaldada Hargla kiriku siseseinale ning see leidis positiivset vastukaja.

Töö teostamise võttis enda peale Murtud Rukkilille Ühing, kellel on kogemusi Hävitatud Eesti Kodu mälestuskompleksi rajamisel kui ka koostöö Hargla kogudusega juba mälestustahvli paigaldamisel.

See on Mõniste rahva hea mõte, leida oma kangelastele väarikas koht ja seda ju kirik on. Harglas on ka surnuaed ja kui me viime esivaemate ja lähedaste kalmule lille, süütame küünla ka Vabadussõjas langenute auks. Mitte ainult kord aastas võidupühal.

Mälestusplaadi taasavamine toimub Valga militaarfestivali raames 19. augustil 2022 Hargla kirikus.

Ei hääbu see rahvas, kellel on omad kangelased ja kellel on auväärne koht aegruumis.

Hoiame neid oma hinges ja olgem nende väärilised.

Enno Uibo
Murtud Rukkilille Ühing

MilFest 2022

XIV Valga militaarajaloo festival

19. ja 20. augustil

- Näidislahingud läbi ajaloo prisma
- Jõustruktuuride esitlused ja marss
- Vanavaralaat ja palju muud huvitavat
- Festivalikontsert: Liis Lemsalu Band ja Karl-Erik Taukar Band
- Ajalookonverents ning Rukkilille päev
- Näitemäng

Täpsem info: www.isamaalinemuuseum.ee ja www.valga.ee
+372 767 1127, +372 512 1044, valga@isamaalinemuuseum.ee

Foto: RMK

RUUSMÄE NOORTEKLUBI & RAHVAMAJA KUTSUVA

Astaaegade matkasari

SUVEMATK

Pühapäeval,
14. AUGUSTIL
Kogunemine kell 12.00
Uue- Saaluse bussipeatusel
juures

Matkame ümber
Kavadi järve (4,5 km),
matkajuht on Maris Kivistik.
Pärast matka tutvume
Uue- Saaluse Veinitaluga,
sööme suppi, kooki, degusteerime
talutooteid (10 eurot).

NB! Osalemiseks on vajalik ette registreerumine hiljemalt 12. augustiks telefonidel Sirje (51 65 728).

Matka toimumist toetab Rõuge vald ja Uue- Saaluse Veinitalu.

Made with PosterMyWall.com

XIV rahvusvaheline Valga militaarajaloo festival 19.–20. augustil

Reedel, 19. august 2022
Valga linnas (Kesk 1, Valga)
10.50 – 11.00 kogunemine
11.00 – 11.20 XIV Rahvusvahelise Valga militaarajaloo festivali avamine Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses.
11.20 – 14.15 Eesti Endiste Metsavendade Liidu 30. tegevusaastale pühendatud metsavendluse ajalookonverents Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses.
Hargla kirikus (Hargla, Valga vald, Valgamaa)
15.15 – 15.45 Mõnistes paiknenud Vabadussõjas hukkunute mälestustahvli taasavamine.
Eesti Kodu mälestuskompleksis (Mõniste, Rõuge vald, Võrumaa).
16.30 – 19.30 RUKKILILLE PÄEV
• kogunemine ning päeva- ja teemakohane lõunasöök
• Rukkilille päeva avamine
• hukkunud metsavendade ja nende toetajate mälestamine
• registreeritud sõnavõttud
• kontsertosas ansambel „Untsakad“
• avatud kohvikud
• müügil talutoodang kohalikest talunikelt

Päeva korraldajad: Murtud Rukkilille Ühing, Eesti Endiste Metsavendade Liit, Mehkamaa Kultuuriselts ja MTÜ Vaidava.

Laupäeval, 20. augustil 2022
Valga linnapark ja puisteed (J. Kuperjanovi tn)
11.00 – 17.00 Päästeameti, Eesti NATO Ühingu, Kaitseressurside Ameti, Eesti Punase Risti, Eesti Kaitseväge ja Kaitsealiidu, Politsei- ja Piirivalveameti, Rahvusrhüvi, Naiskodukaitse, Noorte Kotkaste, Kodutütarde, Valgamaa Arenguagentuuri, Eesti Naabrivalve MTÜ, Eesti-Läti Militaarajaloo pärandi projekti jm esitlused.
11.00 – 17.00 sõjameeste laagri eluoluga tutvumine.
11.00 – 11.20 XIV Rahvusvahelise Valga Militaarajaloo festivali pidulik rivistus.
11.20 – 12.20 jalutuskäik marsruudil Valga Vabadussõja ausammas – Valga Jaani kirik – Valga Vabadussõja ausammas.
11.20 – 12.20 Valga Muusikakooli orkestri esinemine oma kooli ees.
12.00 – 15.00 hobustega sõitu korraldab Elukutsar OÜ. Tasu sõidu eest 5€.

12.40 – 13.10 Kaitsealiidu Tartu maleva Põhja-Tartumaa malevkonna näidislahing.
13.10 – 13.40 esineb ansambel Untsakad.
13.40 – 14.20 etendus metsavendlusest.
14.20 – 14.40 esineb ansambel Untsakad.
14.45 – 15.30 NKVD – metsavendade näidislahing.
15.30 – 15.50 esineb ansambel Untsakad.
15.55 – 16.55 näidislahing „1812. aasta Vene-Prantsuse sõda“.
Sõjamuuseumi territooriumil (Pikk 16a, Valga)
08.00 – 15.00 Festivali raames toimuv vanavara ja käsitöölaad, mille korraldab Valga Sõjamuuseum.
Pilet 2 eurot. Laada ajal muuseumikülilastus TASUTA!
20.00 – 22.20 Festivalikontsert: Liis Lemsalu Band ja Karl-Erik Taukar Band.
Piletid eelmüügist muuseumi kassas: tavapilet 12 eurot, õpilasele/pensionärile 10 eurot.
Festivali päeval: tavapilet 15 eurot, õpilasele/pensionärile 13 eurot.

Kuidas Paganamaa oma nime sai?

Krabil on Eesti-Läti piiril sügav ürgorg, mille põhjas on neli järve: Suur Kikkajärv ehk lihtsalt Kikkajärv, Väike Kikkajärv ehk Sarapuujärv, Liivajärv, mille varasem nimi oli Liivakraavijärv, ja Väike ehk Muda-järv. Org kannab Piirioru nime, sest riigipiir läheb oru põhja mööda ja poolitab kõik nimetatud järved. Lätlased on pannud ilusale ilusa nime – Roosiorg. Eestipoolne orunõlv ja selle kaugemale ulatuv maa-ala on Paganamaa.

Miks selline nimi?

Kohaliku rahva hulgas tunti legende Paganast (suure algustähga, sest ikkagi pärisnimi). Töö mütolooiline tegelane oli elanud tema nime kandval territooriumil, paljud sealsed kohad on tema olemise ja tegemistega seotud. Kord oli ta maganud Kuresoo (väike lamava inimese kujuline soo kün-gaste vahel). Äike äratanud üles ja hirmutanud ta sealt minema. Põgenedes pikkade sammudega astunud kolm korda maha, millest jäänud kolm paarikümne meetri sügavust auku, mis nüüd kannavad jäljehaudade nime. Siis riivanud kabja või küünega kaks korda oru nõlva, millest jäid Väike ja Suur Liivakraav. Lõpuks hüpanud Kikkajärve (mõne variandi puhul Liivajärve).

Teine lugu jutustab, et Pagan va laiskvorst ei viitsinud ümber Kikkajärve Läti poolele ja tagasi käia ning otsustas teie lühendamiseks ehitada silla üle järve keskosa. Hakkaski ehitama. Selle töö algusest on järve keskosa mõlemalt poolt järve ulatuv lühike neem (silla alguskohad), kuid töö jäi pooleli. Kord kividega tulles kuulis kuke laulu või kiremist ning kivid pudenesid järve, ise muidugi ka. Sellest on järve nimi Kikkajärv (kukk – võru murdes ikas) ja kividest saar Lätile kuuluv asos, mille nimi on Kuresaar.

Paganapoiss (või ka nii nimetada) oli varem aidanud kohalikke inimesi, näiteks hobusekoor-maid järskudest nõlvadest üles upitanud või aidanud lükata. Ka muul viisil olnud ta abivalmis. Aga miski pole igavene, ka too sunnikunahk muutus. Ta kurivaim oli hakanud koerustükke ja pahandusi tegema ja oli nendega liiale läinud. Siis oli ta isa poisi siit enda juurde kutsunud. Kuhu täpselt? Kas keegi teab? Igatahes ei ole Paganat Paganamaal enam ammu ja seal võib julgesti liukida.

Kes ja millal ikkagi pani Paganamaale sellise nime? Tsaariaja lõpul oli Valga linna vahetus naabruses kehvikute ja asotsiaalide asula Puraküla, mis on nüüd Valga linnaga ühendatud ja on samasuguste elanikega asustus nagu ülejäänud linn. Siis aga harrastasid mõned sealsed isikud seadusevastaseid tegevusi. Varastasid hobuseid ja peitsid neid väga vahelduval ja met-sarikkale Paganamaale ning müüsid siis Pihkva kubermangus sealsetele soovijatele.

Kord oli sandarm (politseinik) otsinud hobuseid ja vargaid, sest see, et Paganamaad kasutati varastatud hobuste ajutise peidupaigana, ei olnud saladus. Oli otsinud, kuid mitte ei leidnud. Siis oli vandunud, et see kant on tõepoolest Paganamaa.

maa. Sellest järeldasid mõned isikud, keest tõest ja täpsusest lugu ei pidanud, et sandarm panigi paigale selle nime. Seda valetadet levitati ohtralt, kuigi Krabi vanimad inimesed, kelle lapsepõlv oli enne hobusevarguste perioodi, mäletasid, et jutus olevat maakohta nimetati Paganamaaks juba nende lapsepõlveajal ja isegi enne seda.

On veel mõni küsimus, mis vajab lahendamist. Paganamaa legendides esinevad kohanimed Kuresoo ja Kuresaar, kuid üheski teadaolevas loos ei mainita kurge ega kurgi.

Kas lood seoses kure või kurgedega on kaduma läinud, ununenud? Või pole neid kunagi olnudki?

Muinasajal asusid liivlased laias kaares ümber Liivi lahe, Kuramaa põhjapoolses osas ja Põhja-Läti läänepoolses osas. Nende ja lõuna-eestlaste vahel Põhja-Läti idapoolses osas elasid hõimud, kes olid ühenduslikult eelmiste vahel ja keda mõned on nimetanud leivudeks. Mõniste põlised elanikud on nende järeltulijad. Laial Läti alal on nad aga hävitatud, lätistatud või lätistunud.

Nn leivude keelest ei ole peale mõne sõna Mõnistes midagi säilinud, kui sedagi. Liivi keelt aga tun-takse. Liivi keeles on sõna „kure“, mis on sama kui eesti „kurat“. Ei ole teada, kuidas seda koledat sarvilist olendit leivu keeles nimetati. Vägisi tahaks oletada, et Kuresoo ja Kuresaar oli mis tahes nime kujul Kuradisoo ja Kuradisaar. Sõna „kure“ võis tulla leivude vahendusel liivi keelest või kui leivu keeles oli sama, siis otse nende keelest. Kohanimedes säilivad algupärased sõnad muutumatult või väheste muutustega palju kauem kui ülejäänud keeles.

Millal siis ikkagi tekkisid legendid Paganast ja millal ning kuidas tekkis Paganamaa nimi? Elnevat arvestades muinasajal, võib-olla tuhat (või paar tuhat) aastat tagasi. Kuidas täpselt Paganamaa nimi kujunes, seda ei ole enam võimalik (teaduse ja saavutuste praegusel tasemel) kindlaks teha.

Minevikus toimusid muutused harva ja üldse oli inimestel rohkem aega. Elu oli lihtsam ja rahulikum, kuigi ka vaevale. Toid tehti rohkem ja töö oli raskem. Tehnika areng ja pidevad muutused (ja tarbetud muutused) põhjustavad ebakindlust ja ruttamist. Liiklus, inimeste kõne ja muu muutub järjest kiiremaks. Ei ole enam aega ja huvi jutustada ega kuulata muistseid lugusid. Nii ununevad muistjutud, rahvalaulud, vanasõnad ja mõistatused, mis minevikus olid kooli ja kirjanduse asemel. Nüüd on koolid ja kirjandus kättesaadavad teistlaadi kujul. Et kaugema mineviku vaimne looming ei kaoks jäljetult, tuleks praegu veel võimalikult palju olemasolevat üles kirjutada ja tehniliste võimalustega jäädvustada.

See on ajalugu. See on kultuuri-lugu. See on seos esivanematega.

Voldemar Kiinoja
Krabi küla elanik

SUP CUP aerutajad stardi ootel. Foto: Märt Kuus

Legendaarne Kolumbus Kris ajas vihmapiilved laiali ja pani rahva tantsima. Foto: Maive Runtel

Eva-Lotta Vunder ja Madis Meister andsid Liivajärvel imelise päikesetõusukontserdi. Foto: Aive Adler

Paganamaa päevad tõid kokku kogukonna, kirjanduse, muusika ja looduse huvilised

Selle kuu teisel nädalavahetusel, 8.–9. juulil toimusid järjekorras 28. Paganamaa päevad. Tegemist on pikaajalise üritusega, kuhu leiavad tee aina uued kogukonnaliikmed ja loodusesõbrad.

Esimesel päeval on kombeks saanud avada Paganamaa päevad Raadio Ööülikooli saate salvestusega. Sel korral arutles poeet Marko Kompus RMK Pähni külastuskeskuses Jaan Tootseni ja klassitõe kuulajatega teemal „Olemise imestused“.

Laupäeval aga laulsid Liivajärvel päikese sängist välja meie oma Rõuge vallas elavad muusikud Eva-Lotta Vunder ja Madis Meister. Muusikud üllatasid kuulajaid suisa mitme Paganamaa Päikese tervituse looga, millest nt Paganamaa bluus sündis kontserdi eelõhtul.

Keskpäeva täitis põnevusega uue algatusena aerulaua võistlus Paganamaa SUP CUP 2022. Paganamaa kolmel piirijärvel kulgev ligikaudu 4 kilomeetri pikkune rada osutus neljas võistlusklassis osalejatele eksootiliseks ja rahulolu pakkuvaks kogemuseks. Üritusel osales ka kaks Läti võistlejat, kes olid spetsiaalselt Paganamaale kohale sõitnud 150 km kauguselt. Üldvõitjaks tuli Imre Heero ajaga 28.54.63. Naiste võit läks Läti Gunita Melbardele tule-musega 51.20.07. Koduse võidu võitsid M17 arvestuses Ott Kuus ajaga 44.12.00 ja N17 arvestuses Kinlee Grossmann ajaga 58.15.21. Rõuge vallavanema poolt välja pandud SUP CUP nautleja eriauhinna pälvis Triinu Grossmann.

Aerulauad sobivad imeliselt

Paganamaa järvedele ja kindlasti soovime jätkata SUP CUP-i võistluse korraldamisega ka järgnevatel aastatel.

Pakkusime ka erinevaid matku nii teadlaste kui teadajatega: Paganamaa maastike jääaja järgse kujunemise, taimede liigilise mitmekesisuse ja legendidel põhinevate pärimuslugudega. Paganamaa põnevast taimestikust rääkis taimeökoloog Tiina Elvisto. Tiinaga ka SUP CUP rada läbi sõites saime nimed taimedele, mida kohalike seni ei teadnud ja mitmed neist Eestis harvaesinevad: suur tulikas, vesikarikas, konnakilbukas, vesi-kirburohi, särj-silm, vesikuusk.

Paganamaa pinnavorme ja saamisluugu tutvustas geograaf Sirje Siska.

Üllatuslikult menukaks kujunes meie kandi kõige tuntuma scene-targa Mürge Manni võrukeelne Paganamaa legendide matk.

Paganamaa päevad on kandnud aastaid puhkpillimuusika populariseerija rolli, sest just siin, Krabil, on vähemalt 15 aastat toimunud noorte puhkpillimängijate suvekoolid-laagrid. Laagrite lõppeasmärgiks on pakkuda osalejatele ka esinemiskogemust, mistõttu on Paganamaa peo programmis juba sama pikka aega Paganamaa Brassi kontsert. Sel korral kõlas 35 puhkpilli mäng.

Loomulikult oli Paganamaa päevadel esitlusel ka Krabi külateatri näidend „*“ (loe: tärn). Tükk pakkus põnevust ja äratundmisrõõmu. Etenduse teises pooles saime ka lubatud vihma, mida külateatri

varasematel esinemistel on juhtunud väga harva.

Päeva oodatuid esineja Kolumbus Krisi lavaõiguse ajaks taeva-luugid sulgusid ja tantsuõhtust legendidega võeti maksimum. Ei saa salata, et bändi liikmed imetlesid kiitsid Paganamaa loodust ja meie külalislahkeid inimesi.

Eriliselt täname meie kandi ettevõtjat Kaido Kasakut, tänu kellele on Paganamaa peopaiga pealt-vaatajate tribüün meie keeles vaht-sene, umbe hää, illos ja kimmäs.

Täname kõiki, kes aitasid kaasa selle ürituse eduka elluviimisele: Rõuge vald, Kaido Kasak (Wood-laast OÜ), Margus Treial (Dataliner AB), Merike Oun (Võrumaa Spordiliit), RMK Pähni külastuskeskus, Jaan Tootsen (Raadio Ööülikool), Marje Mürk, Krabi Külateater, Joosep Kurm (JK Üritustehnika), Kadri Laube (Varstu Kultuurikeskus), Eva-Lotta Vunder, Madis Meister, AP Puit OÜ, Aurel OÜ (Pähni külalistemaja), Kalveti MESI OÜ, MTÜ Turvaline Võrumaa, Märt Kuus, Heino Anton, Maksim Nikitin, Ülde Kikas, Janar Kasak, Ever Kasak, Urmas Himma, Aigar Kostabi, Riho Lehist, Georg Kuhi.

Kõige suurem kummardus aga kuulub külastajatele, kes tulevad ikka ja jälle koos perega Paganamaale, et ühiselt selles looduskauis kohas koos aega veeta.

Kohtume taas Paganamaal juuli teisel nädalavahetusel!

Aigi Young, Aive Adler, Andrus Ploom, Eda Lüütsepp, Silver Sild
Paganamaa Arendamise MTÜ

Nursi külas peeti üle pikkade aastate maha üks korralik ja uhke jaanipidu!

Võidupühal, 23. juunil süüdati Nursi külas uhke jaanilõke! Korraldajad, MTÜ Nursi Tegusad, on rahul, et üritus läks igakülselt korda.

Katsuti jõudu nii sangpommi kui kõiega, lastele olid erinevad sportlikud jaanimängud, avatud oli puhvet, mille järjekord ei kahanenud ka pikase pimeduse saabumisel.

Ka emake loodus andis meile imelise ilma!

Jaanipäeva külastas rahvast nii maalt kui linnast, tuldi jala, auto ja jalgrattaga... Õhtu vahvaim hetk olid linlastest jalgrattamatkajad, kes

omad sõidukid külaplatsi puu külge rattalukuga lukustasid. Kuid ägedaid hetki ja emotsioone jätkus varajaste hommikutundideni veel ja veel...

Väga sõbralik piletihind ja uhke pidu kutsusid kokku ostma meie kassast 106 piletit. Koos lastega, kellele oli üritus tasuta, ja piirde alt hiilivate jänestega hindame, et õhtu tipp hetkel käis Nursi küla jaaniohtult läbi ca 200 inimest.

MTÜ Nursi Tegusad tänab Sind... ja Sind... ja Sind ka!

Kuni me küla veel elab, tuleme kokku, oleme koos ja loome koos. Rõõmsate Kohtumisteni!

MTÜ NURSI TEGUSAD KUTSUB

Hea Nursi küla ja Nursi naaberküla rahvas

PEREDE PÄEVALE

TULEMAS ON ERITI VAHVA PÄEV TÄIS SPORTLIKKE
VÕISTUMÄNGE!
AVATUD ON TÖÖTOAD!
KIRSIKS TORDIL ON LASTE LEMMIK - BATUUT!

KÕIKE HEAD JA PAREMAT PAKUB
CATERING MTÜ LAHEDAD NAISED LAHEDALT!

ÜRITUS TOIMUB 30.07.22,
NURSI KÜLA KÜLAPLATSIL, ALGUSAJAGA 14.00
ÜRITUS ON TASUTA!

Muusikaline tervitus
Rogosi rahvalt

Tantsuline tervitus
Rõuge Naisrühm
Kadride poolt

Haanja noored korraldasid Võrumaa noorte seikluspäeva

Selle suve alguses, 6. juunil toimus Võrumaa noorte seikluspäev. Selle korraldajad olid oma loovtöö raames Haanja kooli õpilased Märt Viidu, Raimondo Jõgeva ja Hugo Rüütli. Päeva korraldamisel aitasid kaasa Taivo Timmusk, Katre Palo, Kadri Parts, Mariann Toots, Paavo Rüütli, Ede Pähn, Lauri Sild ja Ade Timmusk.

Planeerisime üritust mitu kuud ette, taotlesime isegi raha ANK-ist projektikonkursi „Järgmine samm“ raames. Me saime 2000 eurot, mille eest ostime GPS-jälgijad, kaardid, auhinnad võistlejatele ning tasuta toidlustuse eest. Plaanis oli korraldada eriline orienteerumisvõistlus Võrumaa noortele. Täpsemalt oli meil kavas matk Viitina Haanjasse, kuhu tulid juurde lisäülesanded ja huvipakkuvad tegevused noortele. Ürituse läbiviimiseks pidime saama loa maaomanikelt, kelle maid rada läbis, Transpordiametilt ja Rõuge

vallalt.

Võistkondi oli kümme: kuus Haanjast ja neli Rõugest. Osalesid 6.–9. klasside õpilased. Haanja kooli 1.–5. klassi õpilased võistlesid Haanja ümbruses lühemal rajal.

Võistluspäeva alguses said võistkondade esindajad endale GPS-seadmed ja SI-pulga. Viis minutit enne starti said võistkonnad kätte kaardid ning asusid neid uurima. Kõik võistkonnad jõudsid edukalt finišisse, kus neile pakuti sooja suppi ja jooki. Võistlejate liikumist rajal saab järelle vaadata lehel <https://sportrec.eu/ui/#1h9922e>.

Sündmust toetasid Võru Coop, Rõuge Noorsootöö Keskus, Värskas Originaal, Rõuge vald, Võru OK, Haanja Kool. Projekti rahastasid KULKA, Haridus- ja Teadusministeerium ning Haridus- ja Noorteamet.

Hugo Rüütli

Esita oma idee Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi avatud taotlusvooru!

Head Lõuna-Eesti kogukondade eestvedajad, ootame häid ideid väärtuspõhisteks kogukonnasündmusteks!

Tartumaa Arendusselts, Valgamaa Partnerluskogu, Võrumaa Partnerluskogu ja Piiriveere Liider kuulutavad välja avatud taotlusvooru sündmuste esitamiseks Tartu 2024 Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi. Taotluste esitamise tähtaeg on 15. september 2022.

Toetust sündmuste läbiviimiseks annavad kohalikud LEADER tegevusgrupid LEADER meetmest ja SA Tartu 2024 toetusest.

Rohkem infot taotluse esitamiseks leiab kodulehelt <https://visitsouth-estonia.com/tartu-2024/>

Lõuna-Eesti kogukonnaprogramm kuulub Euroopa kultuuri-pealinn Tartu 2024 ametlikku põhiprogrammi ja selle tegevusi koordineerivad Lõuna-Eesti LEADER tegevusgrupid.

Euroopa kultuuri-pealinn Tartu 2024 Lõuna-Eesti kogukonnaprogramm ootab kogukondade ettepanekuid avatud taotlusvooru kuni 15. augustini 2022.

Ootame teie ideid, et üheskoos Lõuna-Eesti veelgi paremini näh-

tavaks teha ja olla osa meie piirkonna tippsündmusest – Euroopa kultuuri-pealinnast!

Kogukonnaprogrammi eesmärk on anda hoogu omavahelisele koostööle ja tugevdada Lõuna-Eesti identiteeti, et Euroopa kultuuri-pealinn Tartu 2024 põhiprogrammis tutvustada üheskoos kogu Lõuna-Eesti piirkonda meie külalistele just nende väärtuste põhjal, mis on olulised siinsetele inimestele ja kogukondadele. Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi

raames korraldatakse aastatel 2023–2024 kokku kuni 24 väärtuspõhist sündmust, mis kutsuvad osalema külastajaid Eestist, Euroopast ja mujalt maailmast.

Euroopa kultuuri-pealinn Tartu 2024 Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi kontaktid Võrumaal:

Võrumaa Partnerluskogu – Kerli Kanger, kerli@voruleader.ee, tel 5345 1330

Piiriveere Liider – Endla Mitt, endla@piiriveere.ee, tel 512 7160

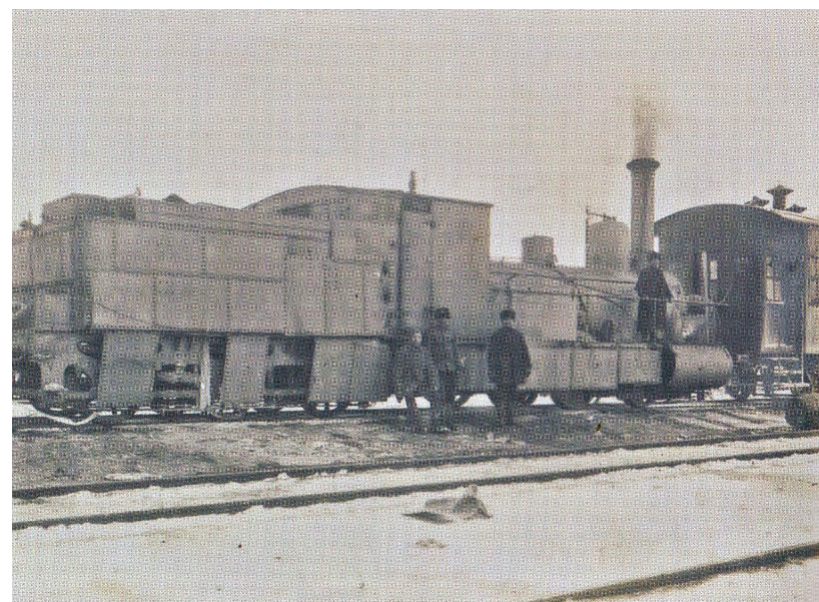
Rõuge valla elust aastatel 1914–1920, V osa

1918. aasta lõpuks oli punavägede edasitung Eestis seisma pandud ja algava 1919. aasta algul algasid rasked murelahingud. Eesti vägede hulk rindel oli tõusnud 4800 meheni, lisaks 147 kuulipildujat, 21 suurtükki, kolm laiarööpmelist ja üks kitsarööpmeline soomusrong. Samas oli punaväel rindel ja lähitagalas meie vastu umbes 6000 meest, 79 kuulipildujat ja 40 suurtükki. Seega polnud punaste ülekaal enam nii suur.

Mõlemal pool rindejoont käis aktiivne propaganda uute sõdurite värbamiseks, selles olid Eesti võimud palju edukamad kui punased. Alguses oli meeste vastuvõtt punaväkke vabatahtlik, sest Eesti Kommuuna tegelased tahtsid saada oma ridadesse ainult kommunistlikult küpseid tegelasi. Kui aga seda viiga taibati, siis oli hilja: Eesti Vabariigi väed läksid juba vastu-

pärastlõunal jõuti Võrru, mille punased olid maha jätnud.

Kuna raudtee Petseri suunas Tuderna juures oli 2. polgu poolt selleks ajaks juba lõhutud ja Valga Eesti vägede käes, langes Võrus Eesti vägede kätte kaks vedurit koos vagunitega, milles oli laskemoon ja lõhkeaine. Ühe lõhkeainevaguni olid punased õhkinud, mistõttu jaamahoone oli tugevasti kannatada saanud. Võru poole asusid teele ka kõik laiarööpmelised soomusrongid peale ühe, et puhastada vaenlasest Valga–Petseri raudtee ja parandada purustatud sillad. Ülemjuhataja kindral Laidoner käis isiklikult vabastatud Võrus ning kiitis tublisid Tallinna kaitsepataljoni ohvitseri ja võitlejaid. Innustatuna ülemjuhataja kiitusest surusid pataljoni võitlejad järgneval päeval (2. veebruaril) punased Võrust kümnekonna kilomeetri kaugusele ja jõudsid meie

Võrus sõjasaagiks langenud punaste soomustatud vedur, mis leidis hiljem kasutust soomusrongil nr 2. Foto: erakogu

pealetungile ja ajasid venelased üle Narva jõe. Samal päeval, 14. jaanuaril vabastati ka Tartu. Kui seni oli Eesti Kommuuna pealinn Narva, siis nüüd kolisid kommunistlikud tegelased Võrru ja kuulutasid siin välja uue nn Kommuuna pealinna. Muidugi kaasnes sellega meie maakonnas suurem terrorilaine. Samas kuulutati välja mobilisatsioon ja hakati looma Võru 5. kütipolku.

Peab tunnistama, et Võru punase kütipolgu loomine kulges küllaltki edukalt. Majanduslik olukord maakonnas oli pehmelt öeldes vilets, punaste propaganda oli tugev ja kõikelubav. Samas mustati Eesti Vabariiki, väites, et vabariigi valitsus teeb koostööd mõisnike ja valgekaartlastega.

Hinnanguliselt mobiliseeriti meie valla territooriumilt umbes 300 meest. Kuna rinne lähenes Võru linnale, siis saadeti need olematu väljaõppega mehed peagi rindele. Tõele au andes polnud ka Eesti Vabariigi sõdurite väljaõpe palju parem, aga neil oli vähemalt paarinädalane sõjakogemus olemas. Tallinna kaitsepataljon sai 28. jaanuaril ülesande vallutada Võru.

Pataljonis oli umbes 600 meest kümne kergekuulipildujaga, roodud asusid 29. jaanuaril Kanepi ja Põlva vahel. Otse Eesti üksuste vastas paiknevatel punastel oli umbes 1300 meest kuni 30 kuulipildujaga. Punavägi valmistus kaitseks ja tundis ennast ohustatuna mõlemalt tiivalt, seetõttu olid nende üksused hajutatud. Kaitsepataljoni ülem kavatses anda pealöögi Võru maantee (tänapäeval vana Võru maantee) suunal, haarates vastast ühe rooduga paremalt Kanepist. Haaramine ei õnnestunud, mööda maanteed peale tungiv 1. rood koos kooliõpetajate rooduga sattus vaenlase visale vastupanule Tilleorus. 3. rood möödus vaenlasest paremalt ja vallutas Sõreste mõisa. Vasakul tiival Tanasilmä suunas ei suudetud vastase ülekaalu tõttu edasi tungida.

Pataljoniülem palus vasakule tiivale abi, kuid seda polnud kusaigilt võtta. Edasitung takerdus, veidi jõuti edasi maanteel. Siiski murdsid vihased lahingud punaste võitlustahte. Oöl vastu 1. veebruari punavägi taganes. Seejärel arenes pataljoni pealetung kiirelt eriti Võru maantee suunal ja

valla piirini Vana-Nursi – Kasaritsa joonel.

Nüüd järgnes kahenädalane paus, punaste võimu alla oli selleks ajaks jäänudki ainult praegune Rõuge vald. Kuna rinne oli siin metsasel kuppelmaastikul väga hõredalt mehitud, siis tegutsesid sellel perioodil mõlemalt poolt ainult luuresalgad, kes tegid regeled luurekäike Haanjasse, Plaanile, Rogosi mõisa ning Pihkva–Riia kivitaele. Ehkki ka punased tegid pidevalt luurekäike, ei põrgatud omavahel kokku. Mõnikord olid retkedel kaasas Haanja kaitseleitlased. Mitme üksuse juhid soovisid kiiremat pealetungi, kuid Lõunarinde juhataja kindral Wetzer* viivitas. Praeguse Rõuge valla vabastamiseks olid koondatud järgmised jõud: Mõniste – Varstu suunal Scoutpataljon koos kitsarööpmeliste soomusrongidega nr. 2 ja 3 ning nende dessantosad; Rõuge – Viitina – Luutsniku – Vana-Laitsna suunal Tallinna kaitsepataljon; Haanja – Plaan – Ruusmäe suunal Eesti 7. polgu osad ning Misso suunal Tallinna kaitseleitlased. Nende vastu tegutses Nõukogude Läti 2. Kütidiviisi 2. brigaad, samuti paisati võitlusesse Võru punane kütipolk. Nii olid eestlaste vastas eestlased. Nende rindelõik oli Misso kandis ja punaste staap asus Misso mõisa kõrtsihoones. Järgnesid Vabasõja kõige verisemad lahingud ja Rõuge vald vabastati lõplikult alles maikuu teisel poolel. Aga ärme ruttame sündmustest ette ja kohtumiseni juba uuel kuul!

* Kindral Wetzer oli soomlane ja saabus Eestisse koos Põhja Poegade rügemendiga. Kindral Laidoner määras kindral Wetzert Lõunarinde juhatajaks, kellel oli oma soome ohvitseridest koosnev staap. Selline kahekordne allumine oli iseenesest halb ja aeglustas käsuilini, see oli lihtsalt vastutulek soomlastele. Kindral Wetzer sai ka ise sellest aru ja lahkus Eestist märtsi alguses, seejärel taastati jälle Eesti vägede otsejuhtimine.

Mati Kuklane
Rõuge valla volikogu esimees.

Kaika suvõulikooli matkapäiv peetas 30.07.2022 Rõugõn

Timahavva peetas Kaika suvõulikooli matkapäivä 30. hainakuu päeval Rõugõn. Päiv nakkas päale kell 10 Rõugõ kunstikuurin (Võru mnt 1, Rõugõ), kon peetas suvõulikooli loengu. Kellä 12 aig mindäs jalaga Rõugõ päale matkama, matka sisse om rehkenet ka söögivahe. Päävä lõpõtas kontsõrt, üles astussõ Pulga Jaan ni Baaba ja Ka. Timahavvadsõ matkapäävä rektri om kiränik ja kultuuritegeläne Kauksi Ülle.

Kaika suvõulikuul om võrokeelitside ja -meelitside inemiisi suur suvinõ kokkosaaminõ, midä peetas 1989. aastagast. Viimätsil aastil om suvõulikuuli peet matkapäävän, var-rampa omma huvilidsõ matkanu näütüses Vana-Võromaa põh'a- ni lõunõtipun ja Kiräpää.

Aokava

NB! Aokavva või tulla muudatuisi! 10.00 Matkapäävä pidolinõ alostus Rõugõ kunstikuurin (Võru mnt 1, Rõugõ).

Loengu Rõugõ kunstikuurin:

10.15 Allasõ Tiia
10.45 Tootseni Toivo
11.15 Kauksi Ülle
12.00 Alostami matka Rõugõ pääl. Matka sisse om rehkenet söögivahe. Süük-juuk piät hindäl ütän olõma.

Muusiga

16.00 Kontsõrt Rõugõ kunstikuurin. Üles astussõ Pulga Jaan ja Baaba ja Ka.
17.15 Matkapäävä lõpõtus. Rehkenä! Matkapääväle ja är piät saama uma transpordiga. Osaliisil piät söögikraam hindäl ütän olõma.

Rõiva panõ sälgä ilma perrä. Ligembät teedüst saa Võro Seltsist (voroselts.ee) ja vorokiil@gmail.com

Vaaba Janek

TÄNUAVALDUS

TÄNAME TEID, ROGOSI I KODUKOHVIKUTE PIDAJAJD!

- Maile Mölder ja Marius Morel - kohvik "Looduse lummuses"
- Ilme Tubli ja Leo Lepaste - Rallimeeste kohvik
- Elina ja Kaido Kuus (MTÜ Ruusmäe Jahiselts) - Jahimehe kohvik
- Egle Kõva ja Andris Koemets - Kollingu kohvik
- Marika ja Rein Kraani - Robimäe kohvik
- Taimi ja Mati Kopli - Kopli kohvik
- Lenna Jürisaar - Rogosi mõisa kohvik
- Karola Talo ja Agneta Paloveer - Noortekohvik

Täname Rõuge valla
toetuse eest!

MTÜ Ruusmäe noorteklubi juhatus

RÕUGE
RAHVAMAJA

FORESTALIA MEESKOORI

KONTSERT

reedel, 19. augustil
algusega kell 18.00

Sissepääs prii

Varstu Kultuurikeskuses
26.08 kell 14

Elizabeth Davidson-Blythe
Daniel Quayle (USA/Man)

MandoTrio (Eesti)

SUVELÕPUTUUR 2022

Piletid: eelmüügis 10 eur/ perepilet 25 eur; kohapeal 15 eur/ perepilet 30 eur

“Vunki Mano!” Loometalgud tulevad kuuendat korda!

Sel sügisel, 23.–24. septembril toimuvad kuuendad Vunki Mano! Loometalgud Setomaal. Loometalgud ehk kogukonna häkaton on koosloomise vorm, mille tulemusel tekib ühine vaade kogukonna probleemidele ja nende innovatiivsetele lahendustele. Kogukonna liikmetele on loodud ühine aeg ja ruum 48 tunni jooksul kogukonna kitsaskohtade ja lahenduste kallal töötamiseks.

Ettevalmistustega sügisesteks loometalguteks alustatakse 22. augustil Zoomi keskkonnas toimuva seminariga. Ettevalmistaval seminaril teeb ettekande Johannes Jauhiainen Helsingi linnavalitsuse kommunikatsiooniosakonnast teemal „Helsingi linna näide kaasava eelarve rakendamises ja selle tulemustest“. Tallinna Ülikooli avaliku halduse lektori ja kohaliku omavalitsuse uurija Kersten Kattaiga võetakse fookusesse küsimused „Kas kohalik omavalitsus on oma aja ära elanud ja millised on tuleviku omavalitsuse välja-

kutsed?“

Osalema on oodatud kohalike omavalitsuste ametnikud, volikogude ja komisjonide liikmed ning aktiivsed kogukonnaliikmed, kes elavad Võrumaal või on hetkel oma kodukohast eemal, aga soovivad oma kodukoha arengus kaasa rääkida. Väga oodatakse kaasa mõtlema ka noori, et kuulda, mida pakuvad välja noored oma kogukonna elu paremaks korraldamiseks.

Uuendusena on sel aastal osalemas omavalitsused teemadega, mis edendaks mõnd omavalitsuse jaoks olulist teemat või protsessi, mis vajab just selles omavalitsuses kodanike ja teiste osapooltega avatud ning sisukat arutelu.

Vunki Mano! loometalgud on tunnustanud Eesti Külaliikumine Kodukant ja Vabaihenduste Liit ning idee loometalgutest on levinud Võru maakonnast väljapoolegi.

Loometalgutel on arendatud ideid, mis tänaseks on jõudnud reaalsete tege-

vusteni ning toimivad edukalt tänaseni. Toredate näidetena võib tuua näiteks hiljuti avatud setokeelse lasteaiaühma või Võru maakonna mahekokkuleppe.

Vunki Mano projektijuht Kristi Vals kutsub liituma Vunki Mano kogukonnaga näiteks Facebookis, et olla kogu protsessiga kursis algusest lõpuni. Vals julgustab: „Loometalgud on avatud kõigile, kes soovivad kaasa mõelda kodukoha arengus, olles ise idee esitaja või hea tugi ideede arendamisel või peale loometalgud ideid elluviimisel.“

Seminaril toimumist toetavad: MTÜ Võrumaa Partnerluskogu, Leader Group, EUARENAS, Võrumaa Arenduskeskus

Vaata lisa: vunkimano.ee või otsi Vunki Mano! üles Facebookist.

Lisainfo: Kristi Vals (loometalgute projektijuht, Sihtasutus Võrumaa Arenduskeskus; tel 5912 9200, e-post kristi.vals@vorumaa.ee)

Kirikute teated ja surnuaiapähad:

31. juulil	kell 11.00	armulauateenistus Rõuge kirikus
7. augustil	kell 11.00	armulauateenistus Rõuge kirikus
	kell 14.00	Misso kalmistupüha. Mängib puhk-pilliorkester Valdur Helmi juhatamisel
14. august	kell 11.00	surnuaiapäha Pütsepa kalmistul
	kell 12.00	armulauateenistus Ruusmäe kirikus
	kell 13.00	surnuaiapäha Plaani kalmistul
21. augustil	kell 11.00	armulauateenistus Rõuge kirikus
	kell 14.00	missa Misso kirikus
28. augustil	kell 11.00	armulauateenistus Rõuge kirikus
	kell 11.00	liturgiline jumalateenistus Mõniste-Ritsiku kirikus

Jehoova tunnistajate koguduse teadaanne:

Pühapäevadel 31. juulil ning 14. ja 21. augustil ei toimu koosolekut saalis, vaid selle asemel vaadatakse virtuaalset kokkutulekut teemal RAHU SALADUS.

Salvestised ilmuvad osade kaupa veebisaidil JW.ORG (Meist → Kokkutulekud) ning on kõigile tasuta kättesaadavad. Saidile pole vaja sisse logida ega registreeruda. Lisainfo telefonil 5645 7376.

Trehvämi
Rõugõn!

Meie ajalehe toimetab postkastidesse Omniva ja see peab jõudma kõigisse vallas registreeritud postkastidesse (ka neisse, mille puhul on reklaamist loobutud) kahe tööpäeva jooksul pärast välja kuulutatud ilmumiskuupäeva. Kandeprobleemidest saab teavitada valla kommunikatsioonispetsialisti aadressil kommunikatsioon@rauge.ee.

TOIMETAJA: Viivika Nagel, kommunikatsioon@rauge.ee
TIRAAZ: 2435
VÄLJAANDJA: Rõuge vallavalitsus, Ööbikuoru tn 4, Rõuge alevik, tel 5346 5809, www.rauge.ee
TEHNILINE TEOSTUS: Arman Projekt OÜ, kalurileht1@gmail.com, tel 5649 5252

LOE DIGILEHTE: www.rauge.ee/ajaleht
Väljaandjal ja toimetajal on õigus avaldamiseks saadetud kirjutisi toimetada ja lühendada ning teha valikuid materjali avaldamise osas. Oma valla elanike ja ettevõtete reklaamide avaldamine lehes on tasuta.

Järgmine leht ilmub 25. augustil. Materjale lehte saab saata 11. augustini.

